

§ 41 Organiserad prostatacancer-testning
HSN 441-2022**Sammanfattning**

Prostatacancer är den vanligaste cancersjukdomen i Sverige och den cancerform som orsakar flest dödsfall bland svenska män. Prostatacancer har en mycket lång symtomfri fas, då den vanligen kan botas, medan den nästan alltid är obotlig när den börjar ge symtom. Dessa förhållanden gör att regelbunden testning av symtomfria män (screening), är en lämplig metod för att förebygga sjuklighet och dödlighet i prostatacancer.

Screening med PSA-prov, följt av systematiska vävnadsprov, orsakar dessvärre också betydande överdiagnostik och överbehandling. Många medelålders och äldre män har nämligen en liten prostatacancer, som aldrig utvecklas till en livshotande sjukdom. Omkring hälften av männen som diagnostiseras med prostatacancer efter screening med PSA-prov, hade sluppit att bli prostatacancerpatienter om de inte hade fått sitt PSA-värde testat. De flesta män som diagnostiseras med en liten prostatacancer behandlas med operation eller strålbehandling, vilket leder till biverkningar som kan försämra livskvaliteten.

På grund av prostatacancer-screeningens negativa effekter (överdiagnostik och överbehandling) avråder Socialstyrelsen från screening för prostatacancer men anser ändå att dagens PSA-testning behöver göras på ett mer organiserat sätt.

Utifrån en överenskommelse mellan staten och SKR, stödjer RCC regionerna i att införa organiserad prostatacancer-testning (OPT) av symtomfria män. Arbetet samordnas av en nationell arbetsgrupp med representanter från varje sjukvårdsregion. Förbundsdirektionen för den norra sjukvårdsregionen tog den 17/3 2022 beslut om att rekommendera regionerna i norra sjukvårdsregionen att införa OPT.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om att införa organiserad prostatacancer-testning, OPT, enligt de underlag (Se bifogade beslutsunderlag) som tagits fram av Regional Cancercentrum Norr. Beslutet fattas med förbehåll att finansiering måste tillskapas i budgetarbetet inför 2023.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om att införa organiserad prostatacancer-testning, OPT, enligt de underlag (Se bifogade beslutsunderlag) som tagits fram av Regional Cancercentrum Norr. Beslutet fattas med förbehåll att finansiering måste tillskapas i budgetarbetet inför 2023.

Beslutsunderlag

- Kopia (2) av Organiserad prostatacancer-testning OPT
- Avtal om avtalssamverkan Kostnad OPTkansli Norr_till FD
- Avtal om avtalssamverkan OPT 2022_till FD

- Organiserad_Prostatacancer-testning_Utredningsrapport_2_Norra_Regionen_2
20306_till FD
- Budget OPT_till FD